

תגובת העותרים לכתב התגובה של המשיבים

בהתאם להחלטות בית המשפט הנכבד מהימים 02.11.2020 ו-19.11.2020, ולאחר שהמשיבים הגישו כתב תגובה (להלן: "התגובה"), העותרים מתכבדים למסור את התייחסותם לתגובה (להלן: "התשובה").

1. למען יעילות הדיון העותרים מגישים בזאת תשובה שעיקרה מתן מענה לכמה טענות של המשיבים אשר נפלו בהן שגיאות עובדתיות ומשפטיות, חלקן שגיאות חמורות ממש, תוך ניסיון "לפזר את הערפל" שהמשיבים נסכו על המחלוקת הנדונה כאן.
2. למען הסר כל ספק, העותרים שבים על כל האמור והנטען בעתירה, תוך שהם כמובן שומרים על זכותם להוסיף ולטעון טענות בתגובה לכתבי בי-דין ו/או מסמכים נוספים שיוגשו על ידי המשיבים במסגרת עתירה זו, כך שאין באי אזכורה של טענה כלשהי כדי להוות ויתור עליה או על הזכות לטעון אותה.
3. יוזכר כאן כי עסקינן בעתירה לחשיפת תמלילים וחומרי רקע העוסקים **במשבר אזרחי, בריאותי וכלכלי**, שאין לו דבר וחצי דבר עם סעיפי הסודיות בענייני ביטחון המדינה ויחסי החוץ אליהם מפנים המשיבים בתגובתם, בוודאי שלא בהיקף גורף ומוחלט, כפי שמבקשים המשיבים להחיל.
4. התשובה שלהלן, בתמצית, מושתתת על כך שגם לאחר קריאת התגובה ניכר שאין בידי המשיבים כל בסיס עובדתי או משפטי לסמוך עליו את הסירוב הגורף למסירת **התמלילים** משיבות הממשלה, וזאת בין היתר משום שלא הניחו תשתית מספקת לעניין סעיף 9(א)(4) או 9(ב)(4) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: "החוק" או "חוק חופש המידע"), כפי שיוצג מיד.
5. באשר **לחומרי הרקע** יטענו העותרים כי הודעת המשיבים לפיה ימסרו החלטה בעניין "בימים הקרובים" תמוהה מאד בשל החריגה הבוטה והבלתי חוקית מסד הזמנים הקבוע בדין. יתרה מכך, העובדה שהודעה זו לוותה בבקשה **למפרע** למחוק (או לדחות) את העתירה (או את חלקה) פשוט מקוממת. את המחדל של המשיבים ראוי לרפא באמצעות מענה מלא, גם אם מאוחר, וכן בפסיקת הוצאות. לצד זאת יובהר שעמדת המשיבים בעניין חומרי הרקע, לכשתוגש, כבר אינה מהווה מענה לבקשת מידע, אלא היא חלק בלתי נפרד מכתבי בית הדין במסגרת עתירה זו, ובהתאם לכך לאפשר לעותרים להגיב ולאחר מכן לדון ולהכריע.
6. כל האמור בתשובה זו ביחס לחומרי הרקע נכתב למען הזהירות ובשים לב לכך שהחומרים הוגשו לעיונו של בית המשפט הנכבד בלבד, ועל כן העותרים שומרים על זכותם להוסיף ולטעון לגופם של דברים, בעיקר בשים לב לכך שחומרי הרקע התבקשו לראשונה כבר בחודש מרץ 2020.
7. בהתבסס על העתירה בצירוף הטענות שלהלן, יהיה זה מן הדין ומן הצדק ולהורות כמבוקש בעתירה.

סעיף 9(א)(4) אינו חל בנסיבות העתירה דנן

8. המשיבים טענו בתגובה כי התקנון הזמני לעבודת הממשלה ה-35 (להלן: "התקנון") מהווה דין האוסר על מסירת מידע וזאת אף בהסתמך על סעיף 35 לחוק יסוד: הממשלה (להלן: "חוק היסוד") ועל הנחיה מס' 3.1002 של היועץ המשפטי לממשלה (להלן: "הנחיית היועמ"ש").
 9. לשיטתם השגויה של המשיבים – שילוב הוראות התקנון, חוק היסוד והנחיית היועמ"ש מקים את הסייג הקבוע בסעיף 9(א)(4) לחוק, ומכאן הם מבקשים מבית המשפט הנכבד לדחות את העתירה שבכותרת.
 10. ובכן לטעמנו, הפגם המשמעותי בעמדת המשיבים אינו פגם משפטי "קל" והוא אינו מצומצם לעניינו של חוק חופש המידע, אלא מדובר בפגם משפטי מהותי שלפיו המשיבים סבורים – וטעות בידם – כי בכוחה של תקנה (תקנון הממשלה) או הנחיה (של היועץ המשפטי) לגבור על **סעיף מפורש בחוק יסוד**, וזאת במטרה "להפעיל" את חריג 9(א)(4) בחוק חופש המידע ולהסתיר מידע חיוני מהציבור.
- העותרים מפנים כמובן לכל האמור בעתירתם, ובמיוחד בפרק 4.1.1 לעתירה שם נומק היטב מדוע סעיף 9(א)(4) לחוק אינו חל במקרה דנן, אולם לנוכח טענות המשיבים בתגובה יש לחדד מספר סוגיות, כדלקמן.

חוק-יסוד: הממשלה

סעיף 35 לחוק היסוד

11. כאמור בעתירה (ס' 137-139) סעיף 35(א) לחוק-יסוד: הממשלה קובע ארבעה (4) עניינים ספציפיים שהדיון בהם סודי וגילויים או פרסומם אסור; דהיינו- לפנינו **כלל** המתיר פרסום ולצידו ארבעה **חריגים** מפורשים לאיסור פרסום.

12. כפי שהוסבר והודגם בעתירה (ס' 136), כבר בדיונים בכנסת בנוגע להוראות סעיף 35(א) לחוק היסוד, נאמר במפורש כי בניגוד לכוונה המקורית של המחוקק, נוסח הסעיף שונה כך שרק חלק מדיוני הממשלה (ולא כולם) יהיו סודיים:

"קבענו סעיף הנראה לנו כסעיף המאזן את הצורך בשמירת סודיות דיוני הממשלה בעניינים חיוניים, מצד אחד, ואת העקרון של חופש העתונות, מצד שני, והטלנו את האיסור רק על דברים מובחרים... במילים אחרות: הפכנו את הסעיף על פיו. במקום ההצעה המקורית אשר אמרה: הכל אסור לפירסום מלבד הדברים שהותרו במפורש, אמרנו: אסורים בפירסום דברים הנוגעים לבטחון המדינה, ליחסי-חוץ של המדינה ודברים שנאסרו במפורש. בגבולות מצומצמים אלה אנחנו חושבים שסעיף זה הוא חיוני כדי להבטיח עבודה תקינה של הממשלה..."

(ד"כ ל"ח, 3308 (התשכ"ח); ור' גם שם, בעמ' 3097).

13. מכך שמכונן החוקה קבע במפורש כי רק חלק מדיוני הממשלה יהיו סודיים, וזאת לפי עניינים ברורים שנקבעו מראש (יחסי חוץ, ביטחון, סוגי עניינים שסודיותם חיונית למדינה ושיש להם חשיבות מיוחדת) ומובחן שהממשלה החליטה לשמרו בסוד). ודוק. סעיף 35(א) לחוק היסוד קובע את **הכלל המתיר הפרסום וחריגי הסודיות** גם ביחס לדיונים (תמלילים) וגם ביחס להחלטות הממשלה.

14. מקריאת התגובה אפשר היה לחשוב לכאורה שאין בין הצדדים מחלוקת שהרי המשיבים אינם חולקים על כך שסעיף 35(א) לחוק היסוד קובע **איסור לפי קטגוריות** (ר' ס' 10 ו-78 לתגובה). אולם לאורך כל התגובה חוזרים המשיבים שוב ושוב על הטענה השגויה שקיים **איסור גורף** על פרסום מידע משיבות הממשלה, וזאת בהסתמך על הוראות בתקנון; ראה על כך בהרחבה מיד בפרק תקנון הממשלה.

15. יצוין למען הזהירות כי העותרים מבהירים שהמידע המבוקש בעתירה זו אינו נופל בגדרי החריגים של סעיף 35(א) לחוק היסוד, בין היתר משום שמדובר בסוגיות אזרחיות לחלוטין.

16. במילים אחרות: אין לסעיף 35(א) תחולה בנסיבות דנן ומשכך רק למעלה מן הצורך יודגש שאם תתקבל הטענה שכן יש תחולה לסעיף זה, הרי שקיים גם סעיף **35(ב)** לחוק היסוד אשר קובע כי הוראות סעיף 35(א) **תיסוגנה** מקום שהממשלה, ראש הממשלה או מי שהוסמך לכך התירו את פרסום המידע או שמדובר בדברים שמותר לפרסם על פי דין – דהיינו אין עסקינן בהוראת איסור, אלא **בסמכות להפעיל שיקול דעת**.

17. בנסיבות אלה ברור מעל לכל ספק שאין בסעיף 35(א) לחוק היסוד משום הוראה המהווה איסור פרסום על פי דין, ומשכך היא אינה יכולה לשמש יסוד להחלת סעיף 9(א) לחוק חופש המידע על המידע המבוקש בעתירה זו.

18. למען שלמות התמונה יצוין, כי אף אם חלילה תתקבל הטענה כאילו יש בסעיף 35(א) משום איסור גורף לפרסום, הרי מקריאת ס' 77 לתגובה עולה שהמשיבים מסכימים שיש אפשרות לסטות מהכלל. דהיינו המשיבים מסכימים שלא תמיד יש סודיות וחיסיון על המידע הנוצר ו/או מוגש לשיבות הממשלה ו/או ועדות השרים, ואפשר שיהיה חריג לכלל האיסור הגורף (שהם המציאו).

19. אלא מאי? לשיטת המשיבים פנדמיה עולמית הנובעת מנגיף הפוגע בשגרת חיינו ונוגע בכל אספקט של חיי הציבור בישראל, לרבות פגיעה בזכויות הפרט והאזרח ושינוי (גם אם זמני) של האיזונים החוקתיים בין הממשלה והכנסת, אינה בגדר אירוע חריג מספיק המצדיק סטייה מן הכלל. לעותרים נותר רק לתהות באילו נסיבות ואיזה מידע כן יעמוד בתנאים של חשיפה לציבור, או שמא פס' 77 נכתבה כ"מס שפתיים".

סעיפים 31(ו) ו-35(א)(4) לחוק היסוד

20. לצד הטענות בנוגע לסעיף 35 לחוק היסוד, המשיבים הציגו טענה פרשנית בלתי סבירה לפיה **כל דיוני הממשלה (תמלילי הדיונים) סודיים מכוח סעיפים 31(ו) ו-35(א)(4) לחוק היסוד.**
21. סעיף 31(ו) לחוק היסוד מתיר לממשלה לקבוע את סדרי עבודה והצבעה, ולמען הסר ספק המדובר במתן סמכות לממשלה לקבוע לעצמה הוראות להתנהלות שוטפת, **וברי שהוראות אלה תהיינה כפופות לחוק היסוד, והן אינן יכולות להחליפו או לסתור אותו.**
22. המשיבים מצביעים על סעיפים 14 ו-71 לתקנון כסעיפים שהותקנו מכוח סעיף 31(ו) לחוק היסוד (ר' ס' 11-12 ו-39 לתגובה), ועל כך אין העותרים חולקים. אלא שהמשיבים מוסיפים וטוענים כי מכוח הסמכות שניתנה לממשלה להתקין לעצמה הוראות התנהלות, הוחלט על הטלת חיסיון וסודיות מלאים על כלל ישיבות הממשלה, וזאת לכאורה בהתאם לסעיף 35(א)(4) לחוק היסוד, המסמיך את הממשלה להחליט שדיוניה **בעניין מסוים** יישמרו בסוד (ר' ס' 39, 87-93 לתגובה). ברם, מדובר בשגיאה גסה, ונבאר.
23. **ראשית**, אין כל יסוד לטענה שהוראת סודיות גורפת בתקנון הממשלה על תמלילי דיונים בכל עניין ועניין, יונקת את חיותה משורש הסמכות החוקתית המוקנית לממשלה (ר' ס' 92 לתגובה). נהפוך הוא: כאמור בעתירה, המחוקק המכוון קבע בסעיף 35(א) לחוק היסוד, בכונת מכוון, **נוסחת איזון** בין חופש העיתונות וזכות הציבור לדעת ובין חובת סודיות "בעניינים מובחרים" שנאסרו במפורש (ר' דברי יו"ר ועדת המשנה לחוקי יסוד בדיון בחוק היסוד במליאת הכנסת, המובאים בפס' 136 לעתירה ובס' 12 לתשובה הנוכחית). כאמור, הרשות המכוננת דחתה את הצעתה המקורית של הממשלה להטיל בחוק היסוד סודיות גורפת על כלל דיוניה, ומכאן שוודאי שלא התכוונה להסמיך את הממשלה לעשות כן מכוח סעיף 35(א)(4).
24. **שנית**, ובהמשך לכך, העותרים סבורים שמושכלות יסוד הן, כי **אין ולא יכולה להיות לממשלה סמכות** לשנות הוראה ספציפית בחוק יסוד בדרך של קביעת הוראה סותרת בתקנון עבודתה.
25. לפיכך, ברור מעל לכל ספק, כי כל טענות המשיבים המבקשות להתבסס על פרשנות שגויה זו של תקנון הממשלה (ואחת היא אם הדבר היה קיים גם בעשרים התקנונים הקודמים) אין להן כל יסוד, וזאת נוכח ההוראה המפורשת **והגוברת** של סעיף 35 לחוק היסוד.
26. למען הזהירות נפרט עתה את טענות המשיבים ביחס לתקנון ולהנחיית היועמ"ש ונראה כי **מעבר לסתירה** בינם לבין חוק היסוד, אין בהם – **לכשעצמם** – כדי לבסס איסור בדין לצורך החלת סעיף 9(א)(4) לחוק.

סעיפי התקנון

סעיף 14 לתקנון עבודת הממשלה

27. המשיבים ביססו את טענתם כי קיים לכאורה דין האוסר באופן גורף את פרסומן של ישיבות הממשלה, סדר היום והנספחים, וזאת על-פי סעיף 14 לתקנון. אלא מאי? בניגוד לנטען בס' 90 לתגובה, מקיום דיונים בדלתיים סגורות לא נובע איסור עיון גורף בתמלילי אותם דיונים. שהרי, מושכלות יסוד הן שאין זהות בין היקף תחולת פומביות **הדיון** להיקף תחולת פומביות **העיון**.¹
28. זאת ועוד, המשיבים התייחסו בפועל רק לרישא של הסעיף והתעלמו מסופו, ודוק: סעיף 14(ב) לתקנון עבודה הממשלה קובע כך:
- "לא יינתן פרסום לסדר-היום של ישיבות הממשלה ולנספחים המצורפים לסדר-היום, אלא על ידי מזכיר הממשלה ולפי שיקול דעתו; אין באמור כדי לגרוע מסמכותו של שר לפרסם נושאים שהם בתחום אחריותו".*
29. מלשונו הברורה עולה שסעיף זה נועד להעניק למזכיר הממשלה את **הסמכות להפעיל שיקול דעת ולפרסם** מידע על ישיבות הממשלה **כך שאחרים לא יפעלו על דעת עצמם** (למעט אם מדובר בשירים המפרסמים מידע ממשלתי).

¹ ר' למשל זאב סגל **הזכות לדעת באור חוק חופש המידע** 32-34 (2000).

30. במילים אחרות: כוונת הסעיף הייתה ליתן למזכיר **אפשרות חוקית לפרסם, ולכל הפחות להפעיל שיקול דעת שנשען על הנורמות הקבועות בדין**, וזאת כפי שעולה גם מסעיפים 76 ו-78 לתקנון, הקובעים את אופן מסירת המידע לציבור ולמבקשי מידע על ידי המזכיר וזאת בהתאם לחוק חופש המידע.
31. הפרשנות הסבירה והמתבקשת של סעיף זה היא כאמור שהוא נועד להבטיח ריכוזיות בידי המזכיר וסדר בהוצאה ופרסום מידע מתוך ישיבות הממשלה. ברם מכל מקום, גם אם מבקשים לקרוא בסעיף פרשנות אחרת הרי שקשה לקבל את פרשנות המשיבים שגורסת שסעיף זה נתכוון לאפשר לממשלה להסתיר באופן מלא וגורף את כל המידע מתוך ישיבות הממשלה.
32. ניכר שהמשיבים בוחרים להתייחס לשיקול הדעת הקבוע בדין, כאל אות מתה והם מבקשים מבית המשפט להניח שבכל מקום שניתנת בדין סמכות להפעיל שיקול דעת מדובר בדין אוסר הבא בגדרי סעיף 9(א)(4) לחוק. זו פרשנות מופרכת ומסוכנת שאין ליתן לה יד.
33. נוסף, כי במקום להפנים את חשיבות הפרסום ולאפשר את פרסומם של **התמלילים האזרחיים** על פי הדין הקיים המאפשר זאת - נעשה ניסיון להכמין את כל המידע, בחוסר סבירות וחוסר מידתיות ובאופן גורף כאילו המאבק אינו מאבק אזרחי ובריאותי בנגיף – וזאת שעה שמדובר במקרה חריג, המתקיים אחת ל-100 שנה, ודווקא הפגיעה (זו אשר מוגנת בסעיף 35 לחוק היסוד) **נגרמת מאי הפרסום**.

סעיף 71 לתקנון עבודת הממשלה

34. המשיבים הפנו בתגובה לסעיף 71(ב) לתקנון וביקשו מבית המשפט הנכבד לקבוע שעל יסוד סעיף זה קיים איסור פרסום המחיל את החריג הקבוע בסעיף 9(א)(4) לחוק חופש המידע ומבסס את תחולת תקנות הארכיונים (עיון בחומר ארכיוני המופקד בגנזך), תשכ"ז-1966 (להלן: "**תקנות הארכיונים**").
35. אלא שהמשיבים מתעלמים מהסעיף העוקב, סעיף 71(ג) לתקנון, אשר קובע במפורש את **הסמכות לשנות את סיווגו של המידע, ובהתאם לכך לפרסם את המידע לציבור**.
- "71 (ב) תמליל של ישיבות הממשלה ושל ועדות שרים בדיוניהן יסווג "סודי ביותר". התמלילים הינם חומר סודי וחשאי לתקופה הקבועה בתקנות הארכיונים.."
- 71 (ג) **מזכיר הממשלה רשאי, על אף האמור בסעיף (ב) לעיל, לסווג תמליל או חלק ממנו בכל סיווג**.
36. צא ולמד: **הסמכות לשנות סיווג מלמדת שוב שעסקינן בסעיף של שיקול דעת ולא של איסור גורף**.
37. לעניין זה יצוין כי שינוי הסיווג חל גם ביחס לאמור בסעיף 71(ד) לתקנון, ומשכך טענת המשיבים כאילו ניתן לגלות את התמלילים רק לעובדי ציבור, ובנסיבות מיוחדות, דינה דחייה.

סעיפים 73 ו-75 לתקנון עבודת הממשלה

38. סעיף 73 לתקנון עומד למעשה בבסיס עמדת המשיבים במענה שנתנו לעתירה זו, משום שמדובר בציטוט של סעיף 35 לחוק היסוד. מבלי להלאות נחזור ונציין רק כי המשיבים ביקשו ללמוד מסעיף זה איסור גורף על מסירת מידע מתוך **כל** ישיבות הממשלה, לרבות תמלילים של **כל** אותן ישיבות – ודין טענה זו להידחות.
39. עיון בסעיף 75 ו-73 יחדיו מגלה באופן שאינו משתמע לשתי פנים כי אין מדובר בדין האוסר על פרסום, אלא בדין הקובע תנאים ואפשרויות לפרסום - **מכאן שאין בידי המשיבים "דין אוסר" לצורך תחולת סעיף 9(א)(4) לחוק ודין טענתם להידחות**.
40. יתרה מזאת, וזה העיקר: סעיפים 73 ו-75 לתקנון עוסקים בסודיות ובפרסום של דיוני ממשלה בעניינים שסודיותם נקבעה בסעיף 35(א) לחוק היסוד או בהתאם לו; זאת, בשונה מהמידע המבוקש בענייננו, הנוגע לדיונים בעניינים שאינם מנויים בסעיף 35(א), כולו או רובו המכריע. לפיכך, **סעיפים 73 ו-75 לתקנון ממילא אינם רלוונטיים למסירת התמלילים המבוקשים, ואין בהם כל יסוד לאסור זאת**.

41. תימוכין ברורים לכך מצויים דווקא בהנחית היועמ"ש שעליה ניסו המשיבים להסתמך לביסוס עמדתם (באופן שגוי). כך, סעיף 4(ב) להנחיה זו קובע את הדברים הבאים בהתייחס לסעיף 65(א) לתקנון הממשלה שהיה בתוקף בעת פרסומה,² הזהה לסעיף 73(א) לתקנון דהיום :

4" (ב) החלטות ודיונים של הממשלה ושל ועדת שרים בנושאים שאינם בגדר העניינים המנויים בסעיף 65(א) [ענייני ביטחון, חוץ ועניינים חסויים אחרים לפי סעיף 35(א) לחוק יסוד הממשלה] אינם סודיים מטבע ברייתם, ואין איסור לפרסמם. עם זאת, עשויים להיות נימוקים ושיקולים, בנסיבות קונקרטיות, למניעת גילויים או פרסומם."

42. למעשה, סעיף זה בהנחיית היועמ"ש מחייב את המשיבים לנמק היטב מדוע בנסיבות העניין יש מניעה לגילוי ולפרסום. בתגובת המשיבים אין כל נימוק, בוודאי לא נימוק משכנע, מדוע המקרה דנן בא בגדר החריגים של אי פרסום. כל שיש למשיבים להציע בתגובתם הוא ניסיון כושל להחיל חובת סודיות גורפת שלקוחה מתחומי הביטחון על משבר אזרחי לחלוטין.

סעיפים 77-78 לתקנון עבודת הממשלה

43. בהתייחס לאמור בס' 23-24 לתגובה בנוגע להוראות סעיפים 77 ו-78 לתקנון הממשלה, העותרים מבקשים להבהיר שאת סעיף 77 לתקנון, שעניינו "אי-פרסום על-ידי המשרדים", יש לקרוא בכפוף להוראת סעיף 78, שעניינו "פניות מהציבור". כך, ולא כמשתמע מטענות המשיבים, כאילו היקף הפרסום שהתקנון מתיר לשרי הממשלה משליך על היקף המידע שיימסר במענה לפניות מהציבור.

44. גם לעניין זה מספקת הנחית היועמ"ש תימוכין שאינם משתמעים לשתי פנים. סעיף 4(ג) להנחיה זו דן בשאלת היחס בין סעיפים 67 ו-69 לתקנון שהיה בתוקף באותה עת,³ הזהים לסעיפים 77 ו-78 לתקנון דהיום, בהתאמה, וקובע כך :

4" (א) את סעיף 67 לתקנון יש לקרוא לענייננו בכפוף להוראת סעיף 69 לתקנון, היינו – כי בכפוף לאמור בסעיף 67(ב) [סעיף 77(ב) לתקנון דהיום – הח"מ], השרים ודוברי משרדיהם לא יפרסמו מידע על דיונים והחלטות ממשלה וועדות השרים, אלא במסגרת שהותוותה בסעיף-קטן (ב) שם. אולם אין בהוראת סעיף 67 [סעיף 77 לתקנון דהיום – הח"מ] כדי לפגוע בסמכותה ובתפקידה של מזכירות הממשלה לטפל בפניות מנומקות בכתב מהציבור."

45. להשלמת התמונה יפנו את העותרים את בית המשפט הנכבד ללשון סעיף 78 לתקנון, המדריכה את הרשות להשיב לפניות מהציבור ולבקשות למידע לפי החוק בהתאם להנחיות היועץ המשפטי לממשלה :
"78. פניות בכתב מהציבור בעניין החלטות ממשלה וחומר אחר יטופלו בהתאם לחוק חופש המידע, התשנ"ח ולהנחיות היועץ המשפטי לממשלה."

סיכום ביניים לעניין סעיפי התקנון

46. על יסוד כל האמור לעיל, העותרים יטענו כי יש לדחות את טענת המשיבים לעניין סעיף 9(א)4 לחוק ואת עמדתם המבקשת להסתמך לשם כך על תקנון הממשלה.

46.1. ראשית, כמוכח לעיל ובעתירה, אף אחד מסעיפי התקנון אינו קובע איסור מוחלט או גורף, ואף למעשה לא קובע איסור כלל. עניינם של סעיפים אלה בסמכות להפעיל שיקול דעת.

46.2. שנית, גם נוכח סעיף 35 לחוק היסוד, על הממשלה לגלות את התמלילים המבוקשים בעתירה זו. ונדגיש, התמלילים של כל הישיבות בקשר למשבר הקורונה אינם עוסקים בביטחון המדינה או ביחסי החוץ שלה והמשיבים לא הציגו בדל של מסמך לסתור, ואף לא טענו שהוצא צו לפי סעיף 35(א)3 לחוק היסוד בדבר סוג עניינים שהממשלה ראתה את סודיותו כחיונית למדינה.

² תקנון לעבודת הממשלה ה-29 (עדכון מיום 23.06.2002) <https://bit.ly/2UQZCGZ>
³ <https://bit.ly/3lWf5l9>

47. יתרה מכך, לא רק שהסודיות של הדיונים המבוקשים במסגרת עתירה זו אינה חיונית למדינה אלא בדיוק ההיפך מכך הוא הנכון! כפי שפורט בהרחבה בעתירה, דווקא הגילוי של כל התמלילים של ישיבות הממשלה וועדותיה בקשר לניהול משבר הקורונה, שהינו אזרחי לחלוטין, חיוני למדינה ולציבור בעת הזו. 48. על כן מתבקש בית המשפט הנכבד לדחות מכל וכל את טענות המשיבים המבקשות את דחיית העתירה תוך התבססות שגויה על תקנון הממשלה ועל 9(א)(4) לחוק.

הנחיית היועץ המשפטי לממשלה

49. המשיבים נסמכו בתגובה גם על הנחיית היועמ"ש ככזו שתומכת לכאורה בסירובם למסור את המידע המבוקש, אלא שיש להציג הנחיה זו במלואה. להלן תוצג עמדת העותרים בתמצית, כאשר כמובן כל האמור להלן מצטרף לטענות שכבר הוצגו בעתירה.

50. בסעיף 108 לתגובה טוענים המשיבים כי הנחיית היועמ"ש קובעת, ככלל, שאין לפרסם את תמלילי ישיבות הממשלה (סטנוגרמות), וזאת תוך ציטוט מסעיף 5(א) להנחיה וללא הפנייה לסעיף ספציפי.

51. אולם, עיון בסעיף 4 להנחיית היועמ"ש מגלה שדווקא ההפך הוא הנכון, ולעניין זה יפנו העותרים את בית המשפט הנכבד למובאות מההנחיה שבס' 41 ו-44 לתשובה הנוכחית, שמהן עולה שגם אם קיים בתקנון איסור פרסום בהקשרים מסוימים הרי שהוא לא גורף, ובכל מקרה הוא אינו חל במקרה דנן, שעניינו במסירת מידע במענה לבקשה לפי חוק חופש המידע.

52. לעניין זה יודגש שיש לקרוא את הנחיית היועמ"ש במלואה: סעיף 4, רישה להנחיה פותח בקביעה שלפיה "בהוראות הרלוונטיות שבתקנון לעבודת הממשלה קיימת אי-בהירות באשר למסירת החלטות ממשלה [ותמלילים מדיוניה – הח"מ] למבקשים מעוניינים מקרב הציבור", ומבהיר כי "את הוראות התקנון לעניין זה יש לפרש מתוך זיקה ובכפיפות לעקרונות המשפטיים המנחים בסוגיה של הזכות לקבלת מידע".

53. סעיפיו הקטנים של סעיף 4 להנחיה סוקרים הוראות שונות בתקנון, ומראים שבאף אחת מהן אין כדי לשלול את סמכות הרשות להתיר עיון ולמסור מידע במענה לפניות ציבור ולבקשות מידע.

54. לפיכך, קשה לקבל פרשנות שלפיה כל העניינים המובאים והנדונים בישיבות הממשלה הינם סודיים – שעה שברור שחוק היסוד, התקנון והנחיית היועמ"ש קובעים אחרת.

55. לא זו אף זו, בסעיף 5(א) להנחיית היועמ"ש, המצוטט בתגובה, מוסבר מה על מזכירות הממשלה לעשות בעת טיפול בפניות הציבור לפי סעיף 69 לתקנון ביום פרסום ההנחיה [סעיף 78 לתקנון דהיום], וסופו של הסעיף בקביעה מפורשת כי בידי מזכיר הממשלה קיימת הסמכות להתיר עיון או צילום סטנוגרמות בשל נסיבות מיוחדות. גם אם רצוי (לדעת היועמ"ש) שהדבר ייעשה במשורה – קשה לחשוב על אירוע מתאים יותר ממגפה ומשבר אזרחי כ"נסיבה מיוחדת" אשר מצדיקה את חשיפת המידע לציבור באופן מלא.

56. כאן המקום לחזור על בקשת העותרים מבית המשפט הנכבד שיוורה למשיבים להגיש כתב תשובה מלווה בתצהיר אשר יכלול נימוקים ופירוט של הנסיבות אשר הובילו להסתרת המידע כולו – וכבר עכשיו יודגש שהעותרים סבורים שהמשיבים ייתקלו בקושי משפטי ועובדתי להוכיח את עמדתם, אם ידבקו בה.

סיכום הטענות בעניין שיקול הדעת המסור למשיבים מכוח חוק היסוד, התקנון והנחיית היועמ"ש

57. סעיף 9(א)(4) לחוק חופש המידע נועד להגן על הערכים המוגנים בחיקוקים שיש בהם איסור פרסום ו/או חובת סודיות, וזאת על מנת שחוק חופש המידע לא יאפשר מסירת מידע שהוטלו עליו סודיות או חיסיון מפורשים. אלא שבמקרה הנדון, כל הוראות החקיקה שהמשיבים הפנו אליהם, בחוק היסוד ובתקנון הממשלה, אינן סעיפי סודיות מוחלטים אלא סעיפים עם שיקול דעת ברור.

58. יפים לעניין זה דברי כב' השופט עמית בעע"ם 5089/16 התנועה לאיכות השלטון נ' בנק ישראל (נבו), 30.05.2018, ובטרם נצטט נדגיש כי המשיבים בחרו להפנות לסעיף 13 לפסק דינו של השופט עמית (ר' סי' 41 לתגובה), תוך התעלמות מהאמור בסעיף 15 לפסק דינו, כדלקמן:

"האם ניתן לפוא לומר באופן גורף, כי הוראות חוק חופש המידע נסוגות תמיד מפני הוראת סודיות, כך שלבית המשפט אין סמכות להורות על גילוי מידע לגבי חלה חובת סודיות, במסגרת הליך לפי חוק חופש המידע? איני נדרש לקבוע כלל גורף מעין-זה, מאחר שהתשובה לשאלה טמונה לדידי בהוראת הסודיות עצמה, ובפרשנות שניתנה לה [קרי, להוראת הסודיות בפקודת הבנקאות, 1941 שנדונה באותו מקרה – הח"מ] בעניין אזולאי... הוראת הסודיות כפופה לדין הסודיות עצמו, אשר מתיר גילוי בנסיבות ובמקרים מסוימים. כך לדוגמה, סעיף 142 לחוק מס ערך מוסף (...) קובע הוראת סודיות אך מוסיף ואומר: (...) הנה כי כן, המחוקק הוא שאסר גילוי בהוראת הסודיות והוא שהתיר גילוי בתנאים מסוימים ולצרכים מסוימים בהוראת הסודיות עצמה (...). מכאן, שהאיזון בין האינטרס השונים, מובנה בהוראת הסודיות הסטטוטורית גופה."

59. המשיבים בחרו שלא להפעיל את שיקול הדעת המסור להם על פי דין; את מחדלם הם מנסים לרפא בטענה בלתי סבירה שלמעשה כלל אין להם שיקול דעת. הטענה הזו נשענת על הצגת מצג חלקי, פרשנות שגויה של החוק ותכליתו, וזאת על אף לשון המחוקק שידע להבחין בין אירוע ביטחוני לאירוע אזרחי כמו זה שאנו חווים כעת – ומשכך, דינה דחייה.

60. יצוין כי הפסיקה שעליה מבססים המשיבים את טענתם לתחולת סעיף 9(א)(4) לחוק, אינה מתאימה לעניין הנדון בעתירה זו. כך למשל, בניגוד לנטען בס' 42 ו-82 לתגובה, הדברים שנקבעו בעת"ס 12695-11-17 גישה נ' משרד ראש הממשלה (נבו, 03.10.2018), נגעו לבקשה למידע על אודות דיוני ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי, ואינם רלוונטיים לתמלילים המבוקשים בעתירה זו, הנוגעים לדיונים בעניינים אזרחיים.

61. יובהר למען הסר כל ספק שהעותרים אינם מבקשים לפרסם לציבור מידע ביטחוני או כזה שעלול לפגוע בביטחון המדינה, אלא שלא ייתכן שניהול משבר אזרחי ייחנה מהגנות ביטחוניות חסרות תקדים.

62. לדוגמה נוספת, בס' 44 לתגובה מפנים המשיבים לפס' 30 לעע"ס 398/07 התנועה לחופש המידע נ' רשות המיסים, פ"ד סג(1) 284 (2008), לביסוס טענתם לתחולת סעיף 9(א)(4) לחוק על התמלילים המבוקשים. ברם, האמור שם מתייחס לדין האוסר גילוי, שעה שכאמור לעיל ובעתירה, בענייננו לא קיים איסור בדין על גילוי המידע במשמעות סעיף 9(א)(4), ללא שיקול דעת וללא חריגים. עוד יוער כי באותו עניין קבע בית המשפט העליון שבפקודת מס הכנסה לא קיים איסור בדין במובן סעיף 9(א)(4) על פרסום שמות הנישומים שעמם נערכים הסדרי כופר, ובהתאם הורה על מסירת המידע (שם, בפס' 31 ואילך).

63. לבסוף, גם האמור בפס' 7 לעת"ס 12395-12-18 גרינברג נ' רשות המסים (נבו, 19.09.2019) אינו רלוונטי לעתירה הנוכחית. בעניין זה קבע בית המשפט המחוזי שהחריגים להוראת הסודיות שבפקודת המכס אינם מתקיימים בנסיבות אותו מקרה. לעומת זאת, בענייננו אנו מנסים להיתלות בהוראת סודיות בתקנון הממשלה, על אף שבצדה חריגי שיקול דעת ברורים שאכן מתקיימים במקרה הנוכחי.

סעיף 9(ב)(4) אינו חל בנסיבות עתירה זו

64. העותרים מבקשים להפנות את בית המשפט הנכבד לכל הנתען בעתירה בקשר לסעיף 9(ב)(4) לחוק חופש המידע, במיוחד לפרק 4.1.1.5-4.1.1.3 לעתירה.

65. העותרים מבקשים, עם זאת, להבהיר ביחס לטענת המשיבים בסעיף 98 לתגובה, כי בעע"ס 7024/03 גבע נ' גרמן נקבע שיש להכריע בכל מקרה לגופו האם השיקול של דיון פנימי גובר על האינטרס הציבורי.

66. כן יובהר, ביחס לנטען בס' 50-51 לתגובה, כי בעע"ס 3300/11 משרד הביטחון נ' גישה (נבו, 05.09.2012) נדונה בקשה למידע בקשר למכסות המזון המינימליות ההכרחיות לתושבי רצועת עזה. בית המשפט העליון הורה על מסירת המידע, חרף טענות המדינה שיש בו רגישות בענייני חוץ וביטחון המדינה, ובקבעו שבעת בחינת תחולתו של סעיף 9(ב)(4) לחוק, על הרשות לתת דעתה לעניין הציבורי שבגילוי המידע מטעמי שמירה על בריאות הציבור, כהוראת סעיף 10 לחוק (שם, בפס' 25, 27-28 לפסק דינו של השופט עמית).

67. בעתירה דנו, כך העותרים סבורים, ההשפעה העצומה שיש לדיונים האזרחיים על כלל הציבור מחייבת את הממשלה לפעול בשקיפות יתרה, לרבות חשיפת תמלילים, לשם בחינת דרך קבלת ההחלטות.

68. עמדה זו של העותרים מתחזקת לנוכח העובדה שהמשיבים לא הצליחו למצוא חקיקה מתאימה לביסוס סירובם העיקש למסור מידע **אזרחי**, ולכן בלית ברירה פנו לדברי חקיקה העוסקים במידע **ביטחוני**, וניכר היטב שטענותיהם קלושות ולא יכולות לעמוד.
69. לעניין זה יש להבהיר בנוסף כי בחודשים האחרונים נהנית הממשלה מסמכויות חקיקתיות מרחיקות לכת מכוח חוק סמכויות מיוחדות (כהגדרתו בעתירה ובתגובה), בד בבד עם הגבלת הפיקוח הפרלמנטרי. עובדה זו **מחייבת את הממשלה בסטנדרטים גבוהים של שקיפות**, לכל הפחות במידה המתקרבת לזו שמוחלת ומקוימת על ידי הכנסת, אשר בימים כתיקונם אמונה על הליכי החקיקה בישראל.
70. עוד נוסיף כי כבר נאמר הרבה בעתירה על **אמון הציבור** שנפגע עמוקות מהתנהלות הממשלה במהלך ההתמודדות עם משבר הקורונה (ר' פרק 3 לעתירה). יוזכר פה שבהיעדר אמון הציבור, נפגעת היכולת לנהל את המשבר ומשום שהממשלה "הרוויחה ביושר" את חוסר האמון, חובת ההוכחה עליה.
71. נזכיר כי בפרק 3.2 לעתירה הוצגה **התנהלות חברי הממשלה** בכל הנוגע לפרסום מתוך ישיבות הממשלה והעותרים הצביעו על כך שניכר מהתנהלות זו שחברי הממשלה אינם רואים בפרסום "אפקט מצנן", אלא נוטלים חלק פעיל בחשיפת מקטעים מהישיבות, **לפי נוחותם**.
72. את ה"הדלפות" מישיבות הממשלה אפשר לראות גם בימים אלה, אחרי ששלוש עתירות הוגשו לבתי המשפט בעניין התמלילים – **ואף אחת מהן לא הרתיעה את חברי הממשלה מלהמשיך לפרסם דברים מדיוני קבינט הקורונה לפי אינטרסים ושיקולים פוליטיים ואחרים**.
73. נוסיף לסיום, שאילו היה מדובר בנושאים ביטחוניים או בנושאים שיש טעם ממשי וחיוני להסתירם מהציבור לצורך הגנה על אינטרס כלשהו, יש להניח שחברי הממשלה לא היו מתבטאים כך ברבים.

עקרון האחריות המשותפת אינו רלוונטי לעתירה דנן

74. במסגרת התגובה, בין היתר בס' 101-102, חוזרים המשיבים על עקרון האחריות המשותפת לפיו כל השרים מחויבים לעמוד מאחורי" ההחלטות שמתקבלות בממשלה (וזאת מול הכנסת ומול הציבור).
75. העותרים תמהים מה עניינה של טענה זו לעתירה דנן, משום שהיא אינה גורעת או מוסיפה דבר. בעוד שהחלטת הממשלה מחייבת את חבריה, בין אם התקבלה פה אחד או ובין אם התקבלה ברוב דחוק, אין בכך דבר וחצי דבר עם זכות הציבור לקבל מידע על אופן קבלת אותה החלטה.
76. לשם המחשה היפותטית: נניח שתתקבל החלטה כי בחלל סגור שקרוי "בית כנסת" ניתן לכנס בעת מגפה 20 אנשים, ואילו בחלל סגור שקרוי "חנות" ניתן לכנס 4 אנשים בלבד. להחלטה כזו, בין אם התקבלה ברוב קולות או פה אחד, צריכה להיות הצדקה עניינית שאותה ניתן ללמוד מעיון בתמליל ובחומרי הרקע.
77. והנה כי כן, העותרים מבקשים בשם הציבור להיחשף למידע על **האופן שבו מתקבלות החלטות, האם הן ענייניות, מקצועיות ומבוססות על מידע ונתונים מהימנים – וזו בדיוק הסיבה מדוע יש לחשוף את התמלילים לצד חומרי הרקע**.
78. למען הזהירות ובשולי הדברים יצוין שהעותרים הופתעו לקרוא את הטענה בדבר "עקרון האחריות המשותפת" נוכח ההתנהלות של חברי הממשלה הנוכחית וממשלת המעבר, אשר מחזיקים איש-איש, או מפלגה-מפלגה, בדעותיהם, ומשמיעים אותן בכל במה, בין אם לפני ובין אם אחרי שהתקבלו החלטות ממשלה, בין אם בסתירה להן ובין אם רק בשונות מסוימת.⁴

⁴ לדוגמאות ר' פרק 3.2 לעתירה, וכן מורן אזולאי "כ"ף לפני קבינט הקורונה: משרד הבריאות התנתק מהעם, נוהג באטימות לבי" ynet (28.10.2020) <https://bit.ly/3nRcU2O>; יוסי ויזל "מהפך בעמדת משרד הבריאות: אדלשטיין תומך בפתיחת כל הכיתות" **המחדש** (21.11.2020) <https://bit.ly/370Q1TC>; אריאל כהנא ואחי" בניגוד לעמדת הסייעות החרדיות: קבינט הקורונה אישר להגדיל את הקנסות על הפרת הנחיות" **ישראל היום** (02.11.2020) <https://bit.ly/3kXlqLx>; ברק רביד ואחי" קבינט הקורונה התכנס בעניין העוצר הלילי, כחול לבן התנגדו!" **וואלה!** (12.11.2020) <https://bit.ly/2Jaw2te>; השר כ"ף מתנגד ליוזמת נתניהו: 'לא צריך מענקי קורונה בחגי תשרי'" ynet (04.08.2020) <https://bit.ly/2IWWLtU>

עמדת המשיבים בעניין חומרי הרקע

שינוי אסור בעמדת המשיבים

79. למען הזהירות יצוין כבר בפתחו של פרק זה, כי מכיוון שהחומרים הועברו לעיונו של בית המשפט הנכבד בלבד, הרי שהעותרים אינם יודעים לבטח מה הוגש, והאמור בפרק זה נשען על טענותיהם בתגובה בלבד ומבלי לגרוע מזכות העותרים להוסיף ולטעון לגופן של טענות שעוד תוצגנה על ידי המשיבים בהמשך.
80. מסעיף 66 לתגובה עולה שהמשיבים מסרו לבית המשפט הנכבד (לעיונו בלבד) את סדרי היום והצעות החלטה וכמה מצגות, הכל לפי מה שהיה בידי מזכירות הממשלה, כך לטענת המשיבים.
81. למען הסר כל ספק, סדרי היום ופרוטוקולי החלטות כבר מפורסמים באתר האינטרנט של משרד ראש הממשלה ולא מדובר בחומר רקע לצורך קבלת החלטה ממשלתית, וממילא לא מדובר בחומרי הרקע אשר התבקשו במסגרת הבקשה נשוא עתירה זו.
82. יתרה מכך, יודגש כי הטעם לדחיית המענה במשך למעלה מ-150 ימים, כך לפי המענה שנשלח לעותרים בימים 22.07.2020 ו-06.09.2020 (נספחים 12 ו-16 לעתירה), היה שהמשיבים בוחנים מול משרדי הממשלה האחרים את האפשרות למסור לעותרים חומרים שהוצגו בפני הממשלה, מעבר לחומרים הנזכרים לעיל.
83. בשים לב לשינוי בעמדת המשיבים, גם אם נראה כעת כשינוי סמנטי, יש חשש כבד (ומצער) שהמידע שנמסר לעיונו של בית המשפט הנכבד נמסר תחת הטעיה מסוימת, או לכל הפחות בחוסר תום לב ומבלי שהוצגה התמונה המלאה ביחס לחומרי הרקע שנתבקשו (ס' 53 לעתירה) – להבדיל מאלה שנמסרו בפועל.

חלופי הזמן ופסיקת הוצאות

84. ראשית יוזכר, כי חומרי הרקע המבוקשים בעתירה זו התבקשו לראשונה כבר בחודש מרץ 2020; ובחודש יוני 2020, בסמוך לאחר שנערך דיון בבג"ץ, הם התבקשו פעם נוספת.
85. מאז הבקשה נשוא עתירה זו חלפו כ-160 ימים, כאשר המניין המקסימלי לפי החוק הוא 120 ולכן העותרים כמובן מברכים על החלטת בית המשפט הנכבד מיום 19.11.2020 לפיה המשיבים נדרשים לנמק ולפרט את המקור הנורמטיבי להתנהלותם. העותרים מאמינים שתהא זו משימה קשה למשיבים משום שאין כל בסיס חוקי להתנהלות הזו.
86. בנסיבות אלה יש להבהיר שאי מתן מענה מהווה לכשעצמו חריגה מהדין ובאופן מצער, אין זו פעם ראשונה שהעותרים כאן (ועותרים אחרים) נדרשים להתייצב בבתי המשפט רק בשביל לקבל מענה מהמשיבים הספציפיים הללו.⁵
87. התנהלות המדינה מצדיקה במקרה הזה פסיקת הוצאות משמעותית, משום שהיא מבטאת זלזול בציבור ובדין. העותרים סבורים שהאופן שבו התנהלו המשיבים לאורך החודשים האחרונים, ובפרט האופן שבו התנהלו ביחס לבקשה נשוא עתירה זו – צריכה לקבל מענה בדמות הוצאות גבוהות אשר ישקפו את העומס המיותר שהוטל על העותרים, ההוצאות הרבות שספגו ויבטאו את מורת רוחו של בית המשפט הנכבד מהתנהלות המשיבים כלפי הציבור הפונה אליהם מכוח חוק חופש המידע.

⁵ לעניין זה יצוין שמשרד ראש הממשלה "מככב" במקום גבוה ברשימת הרשויות המפורות את החוק אשר מתפרסמת על ידי היחידה הממשלתית לחופש מידע מדי שנה, ונכון לשנת 2019 הייתה זו הרשות בעלת המספר הגבוה ביותר של ליקויים שלא תוקנו למרות הדרישה לתקנם ("רשות מפרה"), ואחת משתי הרשויות שנגדן הוגשה כמות העתירות הרבה ביותר מכוח החוק. ר' היחידה הממשלתית לחופש המידע "דוח שנתי אודות יישום חוק חופש המידע 2019" (16.8.2020) בעמ' 8 <https://bit.ly/3nHnA4B>. וכך ר' עת"ם 18-11-12756 התנועה לחופש המידע נ' משרד ראש הממשלה (נבו, 17.04.2020) - <https://www.meida.org.il/wp-content/uploads/2019/07/3Committee-ruling.pdf>

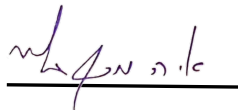
88. לצד פסיקת ההוצאות כמובן שהעותרים שומרים על זכותם לטעון לגופה של עמדת המשיבים בנוגע לחומרי הרקע, כאשר זו תתקבל (לפי התגובה מדובר בעמדה שצפויה להגיע במקביל לתשובה זו ובטרם הדיון המקדמי בקבוע ליום 26.11.2020).
89. יוטעם כי עמדת המשיבים בעניין חומרי הרקע, גם אם תימסר לפני הדיון, לא תימסר על פי דין, אלא במסגרת הליך המתנהל בבית המשפט הנכבד וכמוה כחלק מהדיון – ומשכך אין מקום להיעתר לבקשת המשיבים למחוק את העתירה, גם לא את חלקה, ובוודאי שלא לדחותה.
90. **יודגש שבקשת המשיבים כי העתירה (או חלקה) תימחק או תידחה לאחר שיציגו את עמדתם לעניין חומרי הרקע היא מבישה. בקשתם לסיים את ההתדיינות ולהטריח את העותרים להליך משפטי נוסף, רק על בסיס כך שהמשיבים הואילו בטובם ליתן מענה באיחור ניכר, היא אבסורד שאין לתת לו יד!**
91. שורה של מחדלים ומעשים לא מכובדים הובילו את הצדדים להתדיינות כה מסורבלת וארוכה, ולפיכך לאחר שתוגש עמדת המשיבים, מבוקש מבית המשפט הנכבד לאפשר לעותרים להגיב לגופן של הטענות – לקיים דיון ולהכריע בסוגיה אשר מוצגת זו הפעם השלישית (!) בבתי המשפט.

התייחסויות נקודתיות לכמה מטענות המשיבים שעלו בכתב התגובה

92. במענה לסעיפים 29-32 לתגובה יצוין כי העובדה שהחלטות מסוימות התקבלו במשאל טלפוני ואין לגביהן תמליל אינה גורעת מהאפשרות למסור מידע ביחס לישיבות שכן נערך בהן תמליל (בין אם בשיחת וידאו או בישיבה פרונטלית); ומה גם שבבקשת העותרים התבקשו גם הקלטות וידאו/אודיו מאותן ישיבות (ר' ס' 52.2 לעתירה ונספח 10 לה).
93. במענה לסעיף 76 לתגובה יובהר כי לאחר שנמחקה העתירה לבג"ץ, המשיבים הם שעמדו על כך שלצורך מסירת המידע ומתן מענה בנושא התמלילים וחומרי הרקע – תוגש להם בקשה שתופנה לממונה על חוק חופש המידע – וזאת משום שלשיטתם פניית העותרים למזכיר הממשלה הייתה שגויה (נספח 12 לעתירה).
94. הצגת טענה הפוכה במסגרת התגובה, לפיה לממונה אין סמכות ויש לפנות למזכיר הממשלה, היא בבחינת יצא חוטא נשכר – שכן היו אלה המשיבים שעמדו על כך שהעותרים יפנו אל הממונה לחופש המידע.
95. מוטב היה אילו טענה זו לא הייתה באה לעולם, שכן היא שם ללעג את בית המשפט והעותרים.
96. במענה לסעיפים 111-123 לתגובה יצוין כי העותרים שבים על טענותיהם ופירוט הדוגמאות שמסרו בעתירה לעניין המצב החל במדינות אחרות בעולם בימי מגפת הקורונה. למען שלמות הטיעון יודגש, כי סקירת המשיבים את המצב החל במדינות שונות מתעלמת משלושה דברים חשובים:
97. ראשית, יש להבחין בין מדינות שבהן יש סמכות להפעיל שיקול דעת לשם מסירת מידע לציבור, למדינות שאין בדיניהן סמכות שכזו. בהעדר סמכות בדין, הרי שאין כל מקום להשוואה.
98. שנית, במסגרת שלל המדינות שכן קיימת בחוקיהן (או בחוקתן) סמכות להפעיל שיקול דעת ולפרסם מידע לציבור, ראוי היה שהמשיבים, המציגים את קולה של מדינת ישראל, היו מעדיפים להיכלל בקבוצת המדינות שכן מפעילות את שיקול הדעת המסור להן בדין – ולא בקבוצת המדינות שעושות כל שלאל ידן כדי להסתיר מידע מהציבור.
99. שלישית, הדוגמאות שהובאו בפרק 3.5 לעתירה מתייחסות למקרים שבהם מדינות אחרות ראו לנכון לפרסם לאזרחיהן באופן שוטף את המידע הנוגע לתהליכי קבלת החלטות בנוגע למגפת הקורונה. לעומת זאת, הסקירה המשווה המוצגת בתגובה עוסקת רק בהיקף החובה שחלה במדינות זרות בעניין פרסום דיוני הממשלה בימים כתיקונם, ולכן אין היא מהווה מענה לטענות העותרים בעניין זה.

סיכום

100. לסיכומה של תשובה זו, העותרים שבים על כל האמור והנטען בעתירה ומצרפים לכך את כל טענותיהם המפורטות כאן. על יסוד טענות העתירה והתשובה מובהר כי טענות העותרים מבוססות היטב ומצדיקות את מתן כל הסעדים שנתבקשו בעתירה.
101. לצד זאת יצוין כי לאחר קריאת התגובה מתברר שאין בידי המשיבים בסיס נורמטיבי יציב לסמוך עליו את התנגדותם הגורפת, ומשום כך **דין עמדתם להידחות**.
102. העותרים שומרים על זכותם להוסיף ולטעון טענות בתגובה לכתבי בי-דין ו/או מסמכים נוספים כלשהם שיוגשו על ידי המשיבים במסגרת עתירה זו, כך שאין באי אזכורה של טענה כלשהי כדי להוות ויתור עליה או על הזכות לטעון אותה.
103. העותרים מבקשים מבית המשפט הנכבד להורות על הגשת כתב תשובה מלא, לכל רכיבי העתירה ומלווה בתצהיר ערוך כדיון, ולקבוע מועד לדין בעתירה.
104. לצד זאת מבוקש מבית המשפט הנכבד שיפסוק לטובת העותרים הוצאות משמעותיות כבר עכשיו וזאת בשים להתנהלותם של המשיבים בעניין חומרי הרקע וחריגתם הבוטה מהדין אשר הסבה לעותרים, ולציבור, נזקים רבים.

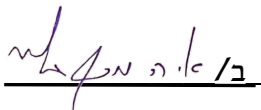
איה מרקביץ, עו"ד

ב"כ העותרת 1

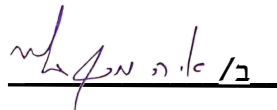
יערה וינקלר-שליט, עו"ד

ב"כ העותרת 1

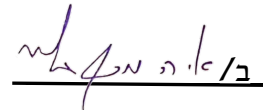
אוריין אשכולי, עו"ד

ב"כ העותרים 10-12

שחר בן מאיר, עו"ד

ב"כ העותרים 8-9

טל ליבליך, עו"ד

ב"כ העותרים 2-7